

ЕШІЙ 7 ІЮЛІЕ 1838.

N° 53.

JASSY le $\frac{7}{9}$ JUILLET 1838.

АДВІСА РОМАНІВСКЪ

ГАЗЕТЬ ПОЛИТИКЪ, ШИ ЛІТЕРАЛЬ.

АВЕІЛЛЕ МОЛДАВЕ

GAZETTE POLITIQUE ET LITTERAIRE

ЕШІЙ.

Дніжъ лікесефъ екзаменилор специале, збрмате
де ла 20 панъ ла 28 Іюни ишкаги, ла
тоalte схолаиле капіталіе, слв фокгтъ ти
3 Іюни соліннитатъ генералніквльн єкзамен ши
а фундрциреи преміилор.

Фацъ фіннъ ла Сф: літгргіе, сербатъ ла
Бисерика Академікъ, тоцъ елевій, поважчицъ
де Д. докторъл Петръ М. Кампенія ла мерс
къ ай лор педагоци, ла респективеле класіръ,
ши пе ржнід ай квіріліс локзл Φ сала чѣ ма-
ре, фунподобітъ къ густ, ши а квіріа пірецъ,
ера акоперцицъ де ляквіл елевилор Φ 38гривеле
десенія историче, де архітектуръ ши калі-
графій. Чинст: Епітрапіе, фнаатъл елирос, Длор
литъл фонкціонаръ а статвій, Длор консолій л
пітерилор строїніе, кмцва фунвіцацъ десеніацъ
мвлцъ Боецъ ши драгіторъ, фнформа о німв-
роахъ адьнадре асквілактодре.

Літгргіи, алеє де Л. са принцъл Н.
Суцъ, үнгул аин епітрапій, ши де кватева алте
персоніе, аспра исторіей, географіей, ма-
тематичеи, риторичеи, поезіей ши філософій,
слв ржспоніс де елевій къ фундаментаре ши пізм-
ніре ліктъ ла відні спорула фунвіцітвілор Φ
лімба романійскъ ши пропішириле каре ла фок-
гтъ елевій дні десеніите обіекте. Дніжъ ач-
ста слв чернетат ляквіриле елевилор дні 22
компінєръ ши традвічеръ, дні 6 38гривеле, 98
десенія историче ши де архітектуръ и топо-
графіе.

ЯЩАДА JASSY.

Après la clôture des examens spéciaux
suivis depuis le 20 jusqu'au 28 Juin inclu-
sivement dans toutes les écoles de la Capi-
tale, le 3 Juillet a eu lieu la solennité de
l'examen général et la distribution des prix.

Ayant assisté à la messe, célébrée à l'égli-
se Académique, les élèves conduits par M. le
docteur Campano et les maîtres d'études, se
sont rendus dans leurs classes respectives, et
prirent successivement place dans la grande
salle ornée avec goût et dont une partie était
recouverte de leurs ouvrages en peinture,
dessins historiques, d'architecture et calligra-
phics. L'honorable Curatelle, le haut clergé,
M M. les premiers fonctionnaires d'état,
M M. les Consuls des puissances étrangères,
plusieurs savans et beaucoup de Boyards et
d'employés formaient un nombreux auditoire.

Les questions choisies par Mr. le Prince
N. Soutzo l'un des Curateurs et par plusieu-
res autres personnages, sur l'Histoire, la
Géographie, les Mathématiques, la Rhétorique
la Poésie et la Philosophie, ont été résolues
par les élèves avec précision et clarté et ont
prouvé le succès des études en langue Moldave,
ainsi que les progrès qu'ils y ont fait. On
a ensuite examiné les travaux des élèves
consistant en 22 différentes compositions ou
traductions, en 6 pièces de peinture et 98
dessins historiques et linaires.

Ди ач'естъ зи, корпосъл Академик, сербънд епохъ дѣ ѡече ани дѣ ла Ритемеерѣ Молдова а схоалиюраціонале, Д. Референдарайл аѣ фкѣт о реласіе историкъ дѣ лвкѣриле Чинст: Епітропій дѣ ач'естъ діастемъ, ши каре нои о вомъ Ампарташи ди вінторъл нѣмър фмпредънъ къ фола дѣ нѣмелъ елевилор че саѣ Амврединичит дѣ ладъ.

Л. С. прнщъл Свѣтъ аѣ фмпредът дѣпъз а-чета, премій чинститоаре ла елевій карій саѣ десавит прнн а лор талент ши пвртъръ пил-дигиторе.

Двмінікъ дѣ 10 Іюнъ ба фи екзамен пвѣликъ ла схоала фетелор.

НОВІТАЛЕ ДИНАФАРЪ.

ТѢРЧІА.

Скризоръ дѣ ла Александрия дин Египетъ крединцахъ къ новиталиле прнїмите дин Сирія нѣ дѣлъ днкъ нічъ о лвмінъ асвпра адевіратеи стзръ дѣ цврій ачіа. Гѣвернъл лвнъ Мехмед-Али съ сиргчеши дѣ а лвци лвні-инцарѣ къмкъ ревеліа Дрвзилор дѣ тот сар фи днинат, къ тоате ачесте ел фаче неауди-те опнителе пентръ дѣ а лвніари армія лвнъ І-браим-паша. Алте лнцініцарѣ лнкрединца-хъ къмкъ армія египтѣнъ дѣ тот саѣ демо-ралізат (дисфрніат); неплзтишъ регулат ши неаудиегатъ дѣ пвтерника лвгатъръ а дис-циплинѣ, дезертьрѣ съ фнмвлацеи дин зи ти зи. Съ паре къ Ібраим-паша вакътъ аку-ма а съ лнкрединца дѣ амвторъл лвнъ Емиръ Беніхир а Дрвзилор, че майнаніте аѣ пост рев-фзат (лепздат).

РОСІА.

Албина Ноївка пвѣликъ Урмътодариле асвпра кължторієн М. С. Ампратълънъ:

Ноаптѣ спре 14 Іюнъ, ла зи чѣс дѣпъз ме-жъл нопцій, М. С. аѣ плекат дѣ ла Александрия (апроапе дѣ Петероф лвніги капиталъ,) ла Варсавія прнн Дніабург ши Ковно. Д. С. М. аѣ петрекѣт ла Дніабург нѣмър катева министъ ди висерика катедралъ, ши аѣ плекат дин ач'-стъ политіе дѣпъз че аѣ чергетат гѣриле саде,

En ce jour le Corps Académique célébrait l'époque décennale de l'institution des écoles nationales en Moldavie; et M le Référendaire a fait un exposé des travaux de l'hon: Curatelle, que nous communiquerons dans notre prochain Numéro, ainsi que les noms des élèves les plus recommandables.

Mr le Prince N. Soutzo, a ensuite distribué les prix d'honneur aux élèves qui se sont distingués par leur talens et une conduite exemplaire.

Dimanche le 10 Juillet aura lieu l'examen public à l'école des jeunes filles.

Д. С. М. аѣ сосит ди деплинъ санктате 17 ла зи чѣс дѣ диминѣцъ ла четатѣ Ново-Георгіевск. Ди ач' зи ла 10 чѣс: диминѣцъ М. С. Ампратъл аѣ мерс ла катедралъ ши дѣпъз ачел аѣ чергетат лвкѣриле четцій, а кѣрія план мэрц ши деплинъ лвкѣраде аѣ агописит тоатъ лнквбінцарѣ М. Саде.

Д. С. Д. архідѣка Фердинанд, генералій Прѣсіеній Громлан ши Елстер, карій сосисе ла Вар-савія спре а фи фацъ ла маневриле че аѣ аколо а съ фаче, прекъм ши офицерій карій тѣ лнсоцеск, ши тоцъ генералій афлѣторъ ла Ново-Георгіевск, саѣ пофтиг ла маса М. С. Ам-пратълънъ.

Дѣпъз прнїз, Д. С. М. лнсоцит дѣ Д. С. Д. архідѣка Фердинанд ши офицерій стрзиній, аѣ визитат дѣ нѣдъ четатѣ къ амзінитимѣнъ май маре; дѣ зиде ла ѡече чѣсвръ сара аѣ плекат ла Варсавія, сосинъ аколо tot ди ачел зи ди деплинъ санктате пе ла межъл нопцій, прнїмит фишнъ дѣ о нѣмъроасъ мѣлциме дѣ лвкѣнторъ че съ адънасъ, політія ера фламінатъ.

Д. 8рма рѣпосърій консіліарълънъ приват Родофиникии, каріль повзъга министрія трешилор стреіне т нефінца вище канцеларіялънъ, М. С. Ампратъл аѣ нѣмит ла ачест пост пе кон-сіліаръл приват Дніоф пннъ ла фтѣніарѣ кон-телънъ дѣ Неселроде.

ПРѢСІА.

М. С. Ампратълъ Ройкъ аѣ лнчепът $\frac{1}{2}$

Іюн, а лъва апеле минерале ла Салцберг, а проше де Фирстенштайн; М. С. импревиз къ Маре Дъкеса Александра съ афла ти деслинг санката. А 23 йюне М. С. авѣ съ мѣрга ла Ерманшдорф спре а вижита пе країла пиринтеле ей, кариле съ афла аколо, ши чуде въ ръмънѣ доъзъ зиале.

М. С. країла въ соси ла Топлиц А 1 йюни, філъ сеъ принцъл Виљхеам Аи 2, таъ М. С. Ампераатъл Росіей Аи 16 йюли; принцеса де Оранія асемине въ соси пънъ атчнче. Министъл Прусіенск принцъл Сайн-Витгенштайн авѣ цѣвнѣс ла Топлиц А 21 йюни.

ФРАНЦІА.

Трекънд А 18 йюни марешалъл Сълт ла Блоне, тоатъ политіа ла авѣ пріймит къ че-ле май маріи добежъ де чинистире, гвардіа на-ціоналъ на франсоцѣ, ши добелсъ вътѣлъ ла мих-лока въетълъ дестъніирилор. Авпъ че ветѣ-зълъ Марешалъ авѣ пріймит пе тоцъ драгуторій цивілъ и милітарій, авѣ мерс ла 8и лок а-проше де политіе, чуде съ афла иніалатъ о колони, ти чинѣтъ мареніи арміи а лънъ Наполе-он, ши акурилъ темеліе мнозш марешалъ аше-зълъ къ 33 дніи днаните.

Привиѣ монументълъ съ пірѣлъ ла индіоши фодрте, ши ти времѣ ревнѣй, че авѣ фжкът а Гвардій націоналъ, ай сеъ окъ ера първѣ цин-тицъ аспра колони. Попоръл фнтрег франсоцѣ пе марешалъ кариле авѣ десълъ ла пичноариле коло-нии 8и вел негрѣ въ семи де фнтраистаре ачий зиале ашверсалъ а вътѣлъ де Ватерлоо. Омѣ-циме де Енглехъ ера асемине де фацъ ла а-чѣ франсманътъ ши тринъ церемоніе.

Ди 8рматъ фнлалтелор порончъ пріймите ла Тълон толте въсле афлътодре. А ачел лиман, съ прегътеск пентръ рѣзбои.

АСТРІА.

Архицъка Йоан, авѣ сосит Аи 23 йюни ла Вена, венид дніи Тирол. А. С. Принцеса Меттерніх, каре съ афла фодрте болна въ, мерце акъм спре франсигтошере.

МАРЕБРИТАНІА.

Дъка де Немвр авѣ декаркат Аи 21 йюни ла Англія дъпъ о тречере пе маре фодрте форту-наслъ, драгуторіиле ла Бристън авѣ архтат принцълъ челе май маріи чинистире ши попоръл авѣ пріймит къ стригъріи де виват; Аи 22 дъ-ка де Немвр авѣ сосит ла Лондън, а са свитъ съ дракутъщие дніи генералій Колбер иш Бліер, контеле Бедри, ши алцъ. Контеле Себастіанъ авѣ пріймит пе філъ съвернълъ съѣ; ши фи-датъ дъпъ ачел дъка де Немвр авѣ вижи-тат пе кръгаса Аи палатъл Бъкингхам. А ачѣ сарпъ авѣ 8рматъ ла върте 8и стрълъчнит кон-церт, ла каре авѣ фост фацъ индеоскънт де тоате мъдулъриле фамиліе кръщеніи а Англій, дъка де Немвр, ши тоцъ амбасадорій орди-наръ ши екстраординаръ.

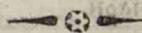
Принцъл авѣ пріймит вижителе дъкенъ де Ве-лингтон ши май а тоцъ амбасадоръ. Да при-лежъл ашверсалій съіръ пе трон а кръсей. М. С. авѣ цзиът Аи 20 йюни 8и леве кариле съ поате нѣмъра ка че май стрълъчнит дніи ана-лие Исторіей Англій. Тоцъ кавалерій а део-скъителор ордине ера де фацъ Аи орнатъл лор.

Дніи причина санката съе, кръгаса въдъ-въ Аделаїда, ба мѣще съ петрѣкъ опт лънъ Аи инсълъ Малта.

Да Лидъра авѣ 8рмат Аи 16 йюни 8и дъел фитре Лорд Кастелреаг ши контеле Жерардъ де Мелси тънъръл ши фръмос соц а вестите кантъръцъ Гризъ. Причина ачестълъ дъел ера патима че скамъл Лорд Кастелреаг пентръ Мад: Гризъ, ши каре съѣ дескоперит соцълънъ прин о скрисоаре, ти каре тънъ фаче чѣ фн-тънъ декларацие. Днанитъ дъелълъ Лорд Кастелреаг авѣ дат противникълъ сеъ франсъръ о мъртъбрисире къмъкъ Мад: Гризъ нѣ рѣспуб-дѣ патимій съе ши къ а ей пъртаре нѣ естѣ вредникъ де вро фмпчтаре.

Ачел дъел авѣ фост ненорочит, къчъ пътъ костнici віаца лънъ Лорд Кастелреаг, пе кариле контеле де Мелси авѣ 8ънит фодрте греѣ ла върца ла дрепт.

Дн 15 Іюніс саё дат 8и маре пржнѣ, жи
чинстѣ слзвитѣлъ Астроном Хершел, кариле
саё лтгннат дѣ ла Капъл Внней Сперанца
(† Африка). Ачел оспкц, ла кариле съ афла
500 персоане, єра пржідѣт дѣ авка дѣ Свекс
унківл Крзесій, кариле ж кѣвжнтил че дѣ ро-
стит лтре алтеле дѣ 3и: "Къмъ СирІ. Хер-
шел саё држат піррѣ вредник дѣ слзвитѣл
сеё пэрните, тоале чрчтѣриле ле дѣ лтгн-
принс пе днєвш а лвй колтѣлъ, нєврннд съ
прїмѣскъ 8и аўтор дѣ ла Гвверн. Днсъ дѣ
ши ачѣстѣ 8рмаре есте вредника дѣ лавдъ,
тотвѣш нѣ требѣл съ фіе алтор дѣ пилдъ, фі-
ннд къ нѣ тоцъ саніт Фаборицъ дѣ соартъ,
Гввернъл авннд дѣ даторіе а аўтора ши д-
смѣна щинцеле."

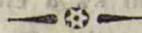
ГЕРМАНІА.

Краївл дѣ Саксонія, аў сосит † 21 Іюніс ла
Пілнц, лтгннндѣс дѣлъ лнделнгата къ-
латоріе, фккѣтъ ж Далмаціа.

ХАНОВЕР.

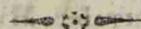
Краївл дѣ Хановер саё лтгннат ж капита-
ліе, дѣлъ а са кълаторіе пин царъ; крѣлас съ
афлъ ж дѣлннх сънѣтате, жр принцъл кнро-
ном съ лнделетннчеще неконтенит къ компн-
неръ мѣхнкале. Де кърннд саё пѣланкат дозъ
каетс дѣ кжнтиче пентръ патръ гласбръ, ши
къ версбръ а поецилор Швлц ши Бланд. Сим-
циръ лтгнистълоре ши меланхоличе съ зъ-
грѣвск ж ачесте компннеръ. Принцъл кнроном
ле дѣ дѣдикат крзесій майней сале, ши прнщ-
сій Шварцврг-Рудолстат а лвй соръ. (Къноскѣт
есте къ принцъл кнроном дѣ Хановер патнѣ
лтръ агжат дѣ окн къ єра орб вара трекутъ).

ТИРОЛ.

Краївл дѣ Виртенберг аў сосит † 22 Іюніс
ла Гнепрк съ нїмеле үнвй Конте дѣ Тек, ши

дѣ 8рмат а доза 3и а са кълаторіе ла Тріест.

ІТАЛІА.

Флота Енглэхъ саё порнит дѣ ла Неаполі
† 16 Іюніс ла Малта, ши Генвя; фамиліа ад-
мираллъ А. Стопфард дѣ ржмас ла Каствеламар.

ВАРИЕТЪЦІ.

Леди Естер Станхоп, деспре къре ам ворсит
ди 8и пімэр трекут а гахетій (всѣж Тиріа
Но: 40) есте о дамѣ Енглэхъ, нєполят а
воститѣлъ министръ Піт, ши каре пірасанд
Европа саё ашезат ди Сиріа дѣ млађи аї.
Прин пѣтернічія фрѣмсцелор, а авгцій ши а
минцій сале е дре фоарте маре днєврнре ос-
пра пашнлор, држтѣриле ши нѣмурнле Араби-
чес днн пѣттіврнле Сиріи; лжкнторій дѣ а-
коло о чинстѣл ка пе о фемес дѣ чел мај д-
налат днг. Канд пин кълаторіа ей ж Рес-
ріт Леди Естер, дѣ виџитат рѣнеле слзви-
тѣл ши античнй політей Палмира, нѣмурнле
Араби-чес, каре о жсцѣ ж ачеле чрчтѣрил дѣ
декларато крѣлас дѣ Палмира. Лжкнчица ей
обичнвнитѣ есте о всѣ ши мај сърватѣ мѣ-
нѣстире, пїмитѣ Мар Еліас Алз, 8и чѣс ши
цивмннте дѣпартат дѣ ла Саїда. Га подрѣ
лнбрнкннгте тѣрнѣскъ дѣ варбат ши попоруд
о үзееще пре лжнгъ марнннме ши оспнтили-
татѣ ачѣстѣ дамѣ днрнннѣзъ мѣл кнраж.
Д үздар о кѣмѣ жнапой ди Англіа-а ей ф-
амиліе жнавчнцѣт, Леди Естер віецвеше апразе
дѣ трїзечн аїи ди Ресріт; е дѣ хотрнг
а нѣ видѣ ник о дннеօаре пе 8и Енглэх, дар
нич прнмеше скриборн ши кнрн днн патріа
еї. Е ворвеше ши тржеше дѣлъ обичнврнле
Ресрітѣлъ ши фннд къ есте къ съперстнціе
сѣв съ префаче, апои үзнел жнгъ та 8и астро-
лог; тоцъ стреіннй, афарѣ дѣ Енглэхъ, съ прї-
мѣск фоарте вине дѣ Леди Естер; чнй дѣп-
8рмат дѣосквицъ кълаторій че дѣ виџитато, єра
поетъл Ламартин ла лнвль 1832, ши акнм дѣ кн-
рннд лвзчнцѣл принц Герман Півклер-Мѣскай.